

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Чернігівська політехніка"
Освітня програма	27672 Деревообробні та меблеві технології
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	187 Деревообробні та меблеві технології

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Чернігівська політехніка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	27672
Назва ОП	Деревообробні та меблеві технології
Галузь знань	18 Виробництво та технології
Спеціальність	187 Деревообробні та меблеві технології
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Гасій Григорій Михайлович, Ломага Василь Васильович, Маєвський Володимир Олександрович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	16.03.2021 р. – 18.03.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/metod_department/zvit_187_derevo_mebel_bak.pdf

Програма візиту експертної групи https://stu.cn.ua/media/files/pdf/metod_department/visis-187.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

У процесі аналізу Відомостей самооцінювання ОП та під час проведення акредитаційної експертизи у віддаленому (дистанційному) режимі, членами експертної групи проаналізовано факти та докази і встановлено, що освітній процес за спеціальністю 187 “Деревообробні та меблеві технології” ОП “Деревообробні та меблеві технології” у НУ “Чернігівська політехніка” проводиться на належному рівні. ЗВО здатен забезпечити відповідну підготовку здобувачів вищої освіти. Освітня програма в цілому відповідає Критеріям акредитації та є актуальною, дає змогу забезпечити якісну підготовку висококваліфікованих фахівців галузі, здатних розв'язувати складні та нестандартні задачі враховуючи вимоги сучасного ринку праці, інтереси стейкгоल्дерів, напрями розвитку спеціальності та ЗВО. Цілі ОП є чіткими, структура та зміст логічними і послідовними. Форми навчання відповідають сучасним вимогам вищої освіти та цілям ОП. Для реалізації ОП є необхідний рівень матеріально-технічних ресурсів, кадрове та навчально-методичне забезпечення. ЗВО приділяє значну увагу відкритості та прозорості, дотриманню академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу. Важливим аспектом є високий рівень задоволеності здобувачів вищої освіти, що було встановлено під час роботи експертної групи. Академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає цілям ОП, місії та стратегії розвитку ЗВО. Результати акредитаційної експертизи свідчать, що ОП та освітня діяльність ЗВО відповідають усім Критеріям акредитації освітніх програм з невеликими, які не є суттєвими (рівень В). Декілька зазначених освітніх процесів мають поле для вдосконалення та повинні бути вдосконалені. Адміністрація ЗВО, гарант та група забезпечення ОП демонструють активну позицію щодо забезпечення якості освітнього процесу та ґрунтовно підходять до зауважень та пропозицій експертної групи. Загалом освітня програма є перспективною та має потенціал для подальшого розвитку і удосконалення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Загалом ОП демонструє позитивну динаміку у контексті змін та оновлення, а її аспекти є прозорими, доступними та врегульовані університетськими положеннями. Примітним є те, що цілі та програмні результати складені з урахуванням традицій університету, досвіду НПП та інтересів стейкгоल्дерів. Органи студентського самоврядування залучені до процесу моніторингу якості освітньої програми, що дає змогу врахувати потреби здобувачів вищої освіти. Всі необхідні матеріали для ознайомлення абітурієнтів та учасників навчального процесу представлено на офіційному веб-сайті. Правила прийому до університету, процедура визнання результатів навчання, здобутих в інших навчальних закладах, відповідають вимогам, є доступними та прозорими. На ОП відбувається тривала співпраця кафедр й окремих НПП з представниками бізнесу та роботодавцями. Діалог між різними групами стейкгоल्дерів сприяє реалізації взаємовигідних та суспільно важливих проектів. ЗВО забезпечує безпеку освітнього середовища, у тому числі психологічного здоров'я здобувачів вищої освіти та вирішення конфліктних ситуацій. Варто зазначити те, що у гуртожитку інстальована система автоматичного оповіщення про пожежу. Лабораторії з верстатами та різноманітним обладнанням оснащені засобами індивідуального захисту, вогнегасниками, доміжним устаткуванням для збереження необхідного мікроклімату приміщень (збирачі пилу) тощо. На ОП існує розвинена матеріально-технічна база та навчально-методичне забезпечення, у тому числі сучасна та адаптована під потреби та інтереси здобувачів вищої освіти бібліотека. Позитивною практикою на ОП є здорова комунікація між НПП та здобувачами вищої освіти, а також впровадження школи першокурсника, котра покликана комфортно адаптувати останніх до особливостей навчання в ЗВО. Загальна політика щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у ЗВО врегульована університетськими положеннями. Відповідні процедури та політики сприймаються як корисні та належні усіма членами академічної спільноти. Адміністрація ЗВО та розробники освітньої програми під час візиту експертної групи виявили позитивне ставлення до висловлених рекомендацій. Здобувачі вищої освіти через орган студентського самоврядування (студентську раду) залучаються до процедур внутрішнього забезпечення якості та перегляду ОП. В університеті організуються опитування, результати яких обговорюють на засіданнях відповідних кафедр. Все зазначене у сукупності забезпечує досягнення цілей та програмних результатів ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

За результатами аналізу НП, ЕГ встановлено, що для окремих навчальних дисциплін характерне нелогічне співвідношення кількості годин аудиторного навантаження (менше 1/3 часу на вивчення дисципліни) та кількості годин самостійної роботи (понад 2/3 часу на вивчення дисципліни). У випадку незначного загального навантаження дисципліни, у якій таке співвідношення кількості годин АН і СР, можуть виникати труднощі у забезпеченні результатів навчання здобувачів ВО. Оскільки максимальне тижневе навантаження для здобувачів ВО становить 20,3 год (1 курс 2 сем.), а можливо 30 год, то доцільно для навчальних дисциплін, у яких спостерігається недостатня кількість АН, перевести частину годин з СР в АН. Попри співробітництво з іншими установами та наявність необхідної нормативної бази, фактично відсутня практика академічної мобільності здобувачів ВО, як і практика визнання результатів неформальної освіти. Недоліком ОП є формальність у виконанні принципів академічної доброчесності, зокрема, у контексті аналізу звітів про текстові запозичення. Встановлено, що до захисту допускаються роботи з високим відсотком текстових запозичень (до 79,04 %) або з ознаками спроб приховати текстові запозичення (використання методу підміни символів). Як рекомендація, у цьому випадку, може бути недопущення використання здобувачами ВО при написанні робіт різноманітних шаблонів, прикладів або зразків у якості вихідного матеріалу, бо це в результаті спонукає здобувачів ВО редагувати існуючі матеріали, а не писати власні. Незважаючи на прозорість і доступність ОП, здобувачі ВО з деяких ключових питань є малопоінформованими, зокрема, у вирішенні конфліктних ситуацій. Встановлено, що здобувачі ВО в будь-якій незрозумілій для них ситуації за допомогою звертаються до куратора чи інших викладачів. Проте, комунікація з

куратором не завжди є доречною у вирішенні конфліктних ситуацій, зокрема, у випадках пов'язаних із булінгом, сексуальним домаганням та іншими ситуаціями надто інтимного й особистого характеру. Як рекомендація, у цьому випадку, може бути посилення інформаційного менеджменту на ОП. Залучення стейкхолдерів (роботодавців) до процесу перегляду ОП відбувається не регулярно, відсутня налагоджена система взаємодії в цьому напрямі. Система опитувань різних груп стейкхолдерів, створена у ЗВО, потребує вдосконалення в контексті оптимізації кількості опитувальників і врегулювання процедури врахування їхніх результатів. Необхідно розширити і систематизувати географію співпраці з роботодавцями, систематично залучати роботодавців до проведення майстер-класів, круглих столів, спілкування зі здобувачами вищої освіти. Сайт ЗВО є зрозумілим для відвідувача, водночас варто удосконалити систему пошуку сайту, щоб збільшити інформаційну доступність. Необхідно доповнити сайт випускової кафедри в розділі “Склад кафедри”, а саме: додати напрями досліджень НПП, за якими дисциплінами закріплені НПП, контактну інформацію та портретні фото НПП. Інші слабкі сторони розглянуті в контексті аналізу критеріїв.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП «Деревообробні та меблеві технології» є чіткими і відповідають місії та стратегії НУ “Чернігівська політехніка” (<https://www.stu.cn.ua/staticpages/misiya/>). Реалізація зазначених цілей ОП сприятиме якісній підготовці кваліфікованих фахівців (бакалаврів) для деревообробної та меблевої галузей. У змістовому наповненні ОП враховано необхідність оволодіння здобувачами ВО методами автоматизованого проектування та навичками роботи на обладнанні з ЧПК (числовим програмним керуванням). Такий підхід університету до формування ОП вирізняє її серед інших аналогічних програм.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі ОП та ПРН в основному враховують окремі пропозиції здобувачів ВО та роботодавців. У ЗВО наявна система опитування стейкхолдерів щодо якості ОП та освітнього процесу, а також щодо їхнього удосконалення (https://poll.stu.cn.ua/poll_employers/). Опитування здобувачів ВО щодо якості НПП та ОП періодично здійснюється через спеціальну систему опитування (<https://poll.stu.cn.ua/auth.php>), у тому числі з використанням платформи Moodle. Результати опитувань оприлюднюються на сайті університету (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-yakist-poll20.pdf>) та випускової кафедри (<https://tmd.stu.cn.ua/main/46-anketuvannya-studentv-4-go-kursu-specalnost-187-derevoobrobn-ta-meblev-tehnologiyi.html>) і є загальнодоступними. На сайті випускової кафедри розміщена google-форма, яка дає змогу стейкхолдерам вносити свої рекомендації та пропозиції щодо удосконалення ОП (<https://tmd.stu.cn.ua/osvtnya-programa-187-2019.html>). Пропозиції стейкхолдерів узагальнюють та розглядають на засіданнях випускової кафедри, Ради з якості, яку очолює проректор університету (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/protokol-yak1.pdf>), а також відповідних Вчених рад університету та ННІ механічної інженерії, технологій та транспорту. Встановлено, що окремі пропозиції стейкхолдерів враховано під час внесення змін в ОП-2019 та НП-2019. Зокрема, до таких пропозицій, висловлених на засіданнях випускової кафедри, можна віднести: пропозицію старости групи ТД-171 Соловей С. щодо збільшення обсягу практики (blob:<https://office.naqa.gov.ua/15f26abe-cd4c-40c0-8a7e-e983816f28d6>, відповідь на запит ЕГ від 15 березня 2021 р., 17:07:45); пропозиції роботодавців Барановського С.В. (ТОВ “КОМПАНІЯ СПОРТТЕХНІКА”) щодо посилення підготовки студентів з безпечності лакофарбового покриття виробів з деревини та переведення дисципліни “Технології опорядження деревини” з ВК до ОК ОП (blob:<https://office.naqa.gov.ua/03b20053-cbb5-4479-b917-3aebc2056391>, відповідь на запит ЕГ від 15 березня 2021 р., 17:07:45) та Мороза Я.М. (ТОВ “FREDDO”) щодо посилення економічної грамотності здобувачів ВО і переведення дисципліни “Економіка підприємства” з ВК до ОК ОП (blob:<https://office.naqa.gov.ua/9edd7175-4650-425a-9a35-027276b0103e>, відповідь на запит ЕГ від 15 березня 2021 р., 17:07:45). Під час зустрічей ЕГ з різними фокус-групами, від роботодавців, випускників (з попередньої спеціальності “Деревооброблювальні технології”) та здобувачів ВО висловлені пропозиції щодо збільшення тривалості різних видів практик в ОП та НП. Варто також зазначити, що випускова кафедра тісно співпрацює у відновленні дерев'яного оздоблення старовинних будинків Чернігова з некомерційним проектом «Дерев'яне мереживо Чернігова» (<https://demer.cn.ua/ua/about>, <https://www.facebook.com/demer.cn.ua/>). Така співпраця

спонукала НПП випускової кафедри краще усвідомити особливості формування ОП з урахуванням необхідності забезпечення компетентностей, пов'язаних з набуттям навичок роботи здобувачів ВО на обладнанні з ЧПК.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. В ОП враховано галузевий контекст, а також тенденції розвитку спеціальності і ринку праці, який охоплює всі регіони України, проте основний фокус ОП орієнтований на забезпечення фахівцями потреб малих або середніх підприємств м. Чернігова і Чернігівської області. Встановлено, що у процесі розроблення ОП, створення навчальних планів, розроблення робочих навчальних планів фахових дисциплін, а також їхнього змістового наповнення, випускова кафедра орієнтувалася на академічні та наукові здобутки профільних кафедр двох провідних університетів України, які готують фахівців за спеціальністю 187 «Деревообробні та меблеві технології» - Національного лісотехнічного університету України (досвід підготовки фахівців з 1945 року) та Національного університету біоресурсів та природокористування (досвід підготовки фахівців з 2000 року). Варто відзначити, що з метою підвищення фахового рівня п'ять працівників випускової кафедри пройшли шестимісячне стажування (2015-2016 рр.) у Національному лісотехнічному університеті України. Окрім цього, у процесі розроблення ОП випускова кафедра опрацювала та використала інформацію щодо підготовки фахівців для деревообробної та меблевої промисловостей у Технічному університеті Зволена (Словаччина, <https://df.tuzvo.sk/en/study-programmes#collapse4-1>) та Білоруському державному технологічному університеті (Білорусь, <https://www.belstu.by/faculties/lid/tidid/uchebnaya-rabota.html>).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Затверджений стандарт вищої освіти за спеціальністю 187 «Деревообробні та меблеві технології» для першого (бакалаврського) рівня ВО на час акредитації відсутній. Відповідно до Національної рамки кваліфікацій, бакалавр повинен мати концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання, а також поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#n12>). Орієнтація ОП «Деревообробні та меблеві технології» спрямована на професійну підготовку здобувачів вищої освіти з метою формування навичок та компетенцій щодо прийняття ефективних професійних рішень, розв'язання актуальних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері проектування, виробництва, експлуатації та утилізації продукції у деревообробному та меблевому виробництвах (<http://surl.li/prlj>). У процесі навчання на ОП у здобувачів ВО буде сформовано інтегральну компетентність «Здатність розв'язувати складні спеціалізовані та вирішувати прикладні задачі у деревообробній галузі і виробництві меблевих виробів, що передбачає застосування певних знань та практичних навичок, технологічних методів та прийомів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов». Експертна група засвідчує, що предметна область ОП та програмні результати навчання відповідають вимогам 6-го рівня (першого (бакалаврського) рівня ВО) Національної рамки кваліфікацій та першому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі та програмні результати навчання ОП «Деревообробні та меблеві технології» враховують досвід НПП та традиції університету, а також окремі вагомні пропозиції стейкгоल्дерів (роботодавців та здобувачів ВО). ОП динамічно розвивається, про що свідчать зміни внесені в ОП-2019. Варто відзначити врахування в змістовому наповненні ОП необхідності оволодіння здобувачами ВО методами автоматизованого проектування та навичками роботи на обладнанні з ЧПК, а також активну співпрацю НПП випускової кафедри зі спорідненими вітчизняними університетами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Основний фокус ОП орієнтований на забезпечення фахівцями потреб малих або середніх підприємств м. Чернігова і Чернігівської області, проте у Чернігівській області на ринку представлені також і великі деревообробні

підприємства, для прикладу - ТзОВ "Слав Форест" (м. Корюківка, Чернігівської обл.), тому врахування технологічних особливостей роботи таких підприємств та надання відповідних компетенцій здобувачам ВО є дуже важливим і потребує незначного коригування вибіркового компонентів ОП та НП. Варто в ОП та НП також врахувати пропозиції роботодавців, випускників (з попередньої суміжної спеціальності "Деревооброблювальні технології") та здобувачів ВО, висловлені під час зустрічі з експертною групою, щодо збільшення тривалості різних видів практик, зокрема під час перегляду ОП-2021 доцільно збільшити тривалість "Виробничої практики" та "Конструкторсько-технологічної практики". Доцільно активізувати співпрацю зі спорідненими закордонними університетами, яка також сприятиме ефективному удосконаленню ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Експертна група вважає, що результати проведеного аналізу проектування та цілей ОП дають підстави вважати, що Критерій 1 загалом відповідає встановленим вимогам рівня В. Такий висновок обумовлений насамперед релевантністю фактів та їх змісту, наведених у Відомостях про самооцінювання ОП, а також динамічним розвитком ОП (перегляд ОП здійснюється кожні два роки - у 2017, 2019 і заплановано у 2021 рр. (https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/metod_department/zvit_187_derevo_mebel_bak.pdf) з урахуванням як досвіду НПП та традицій університету та окремих вагомих пропозиції стейкгольдерів, так і завдяки активній співпраці НПП випускової кафедри ЗВО з випусковими кафедрами споріднених вітчизняних університетів. Виявлені недоліки є несуттєвими та можуть бути виправленими ЗВО без суттєвих змін ОП, оскільки загальна спрямованість змісту ОП детально представлена в компонентах ОП і відповідає основним потребам стейкгольдерів, а здобувачі ВО - затребувані роботодавцями.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг кредитів в ОП становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам до ОП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідно до пункту 4 статті 5 Закону України «Про вищу освіту». Обсяг дисциплін вільного вибору – 60 кредитів ЄКТС (ОП-2019), що становить 25% від загального обсягу та відповідає пункту 15 статті 62 Закону України «Про вищу освіту».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група засвідчує, що зміст ОП є чітко визначеним, а освітні компоненти, які включені до ОП, поєднані в логічну взаємопов'язану систему (<https://tmd.stu.cn.ua/osvtnya-programa-187-2019.html>, <https://drive.google.com/file/d/1rtbgY8BxJVAg9o8Sj9453off6JpTQpzT/view>). ОП дає змогу досягти цілей та програмних результатів навчання, відповідаючи ЗК та ФК. Обов'язкові освітні компоненти мають певну логіку навчання та викладання і забезпечують досягнення програмних результатів навчання. Встановлено важливу роль гуманітарної складової у формуванні ЗК (7 дисциплін гуманітарного спрямування в обов'язкових компонентах ОП).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Після детального ознайомлення зі змістом ОП та її структурно-логічною схемою (<https://tmd.stu.cn.ua/osvtnya-programa-187-2019.html>, <https://drive.google.com/file/d/1rtbgY8BxJVAg9o8Sj9453off6JpTQpzT/view>), експертна група встановила, що вони відповідають предметній області спеціальності 187 «Деревообробні та меблеві технології». Варто зазначити, що представлені в ОП освітні компоненти спрямовані на розвиток та формування визначених ОП ЗК та ФК, досягнення ПРН, а також набуття практичних знань, умінь та навичок.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язі, передбаченому законодавством.

Експертна група встановила, що в ЗВО гарантовано право здобувачів ВО на індивідуальне обрання вибіркових дисциплін - формування індивідуальних освітніх траєкторій. З 01.09.2020 р. відповідно до Порядку запису здобувачів ВО на вивчення вибіркових навчальних дисциплін (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-vib-dis1.pdf>) здобувачам ВО на 2020-2021 навчальний рік надано право самостійно через систему дистанційного навчання Moodle вибирати дисципліни не тільки зі своєї ОП, але й з ОП іншої спеціальності ЗВО. Інформацію щодо вибіркових дисциплін (робочі навчальні програми, силабуси, презентації, перелік НПП, що викладають ці дисципліни тощо) розміщено в системі дистанційного навчання Moodle в розділі "Вибіркові дисципліни", до якої мають вільний доступ здобувачі ВО. Для забезпечення вибору здобувачами ВО вибіркових дисциплін передбачено можливість представлення вибіркової дисципліни (у вигляді відкритого заняття) НПП, за яким закріплено конкретну вибірку дисципліну. Здобувачі ВО мають право та можливість обрати вибірку дисципліни як на навчальний рік, так і на весь період навчання. У НП (<blob:https://office.naq.gov.ua/6ba6e3d9-f810-4581-9f41-074247165984>, відповідь на запит ЕГ від 15 березня 2021 р., 17:43:11) передбачена можливість вибору вибіркових дисциплін у 2 семестрі першого курсу (Прикладні комп'ютерні технології в галузі та Прикладна математика), доцільніше такий вибір надавати починаючи з другого курсу, оскільки у такому випадку у здобувачів ВО буде більша ймовірність зробити зважений та обдуманий вибір. Зустріч зі студентами підтвердила існування зрозумілого та прозорого механізму вільного вибору навчальних дисциплін. Здобувачі ВО зазначили, що також мають можливість вибору теми бакалаврської роботи, керівника і місця проходження практики.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів ВО в ЗВО здійснюється відповідно до «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти НУ «ЧП» (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-prakt.pdf>). В ОП передбачено такі види практичної підготовки: «Виробнича практика» – 6 кр. ЄКТС (3 кр. у 2 сем. і 3 кр. у 4 сем.), «Конструкторсько-технологічна практика» – 3 кр. ЄКТС (6 сем.) та «Переддипломна практика» – 3 кр. ЄКТС (8 сем.). Всі види практик за винятком переддипломної, здебільшого проводять у кафедральній науково-виробничій лабораторії з деревообробки. До роботи в лабораторії залучають здобувачів ВО як в межах відповідних практик, так і на умовах суміщення для виготовлення меблевих виробів для університету і на замовлення, виготовлення дерев'яного оздоблення та інших виробів з деревини. Викликає застереження наявність "Виробничої практики" після 1-го курсу, адже здобувачі ВО фактично на цей час не вивчають фахових дисциплін і тому не мають відповідних базових фахових знань. Очевидно, після 1-го курсу було б доцільніше проводити "Навчальну практику". Для всіх видів практик розроблено робочі навчальні програми (<blob:https://office.naq.gov.ua/29c869ac-ae64-40ba-b901-dfec24adda64>, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 р., 13:34:09, <blob:https://office.naq.gov.ua/768e33e9-7d3d-4720-8fd1-59726c8ab655>, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 р., 13:34:09, <blob:https://office.naq.gov.ua/72b003f1-6ec7-46b1-9b9d-6519582bfd22>, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 р., 13:34:09). Зміст практик і послідовність їх проведення визначається наскрізною програмою для підготовки бакалаврів. Процес організації практичної підготовки здобувачів в ЗВО забезпечує Відділ з питань працевлаштування, практики та зв'язків з громадськістю (<http://robotachntu.stu.cn.ua/>). Перелік баз практик, на яких можуть проходити практику здобувачі ВО за ОП, у 2020-2021 році складається з п'яти підприємств, розміщених у м. Чернігів або Чернігівському районі (<blob:https://office.naq.gov.ua/d3a3ff2e-b03f-475f-a307-54bbf705ee82>, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 р., 13:34:09). Перелік баз практик свідчить про потребу не тільки його розширення та включення провідних підприємств галузі, але й розширення географії баз практик. Під час зустрічей ЕГ з роботодавцями, випускниками (з попередньої спеціальності "Деревооброблювальні технології") та здобувачами ВО висловлено спільну думку щодо проведення різних видів практик здебільшого у виробничих умовах, а також збільшення їхньої тривалості, зокрема тривалість "Виробничої практики" та "Конструкторсько-технологічної практики" доцільно передбачити обсягом не менше 6 кр. ЄКТС кожна, а "Переддипломної практика" – 4,5 кр. ЄКТС. Проведення таких видів практичної підготовки як практичні заняття, лабораторні роботи, виконання КП, КР, розрахункових та розрахунково-графічних робіт тощо, які передбачені в ОП та НП, і виконання яких дадуть змогу здобувачам ВО отримати необхідні практичні навички та ФК, суттєвих застережень не викликає.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Експертна група за результати аналізу робочих програм навчальних дисциплін та силабусів (<https://tmd.stu.cn.ua/osvtnya-programa-187-2019.html>) встановила, що окремими освітніми компонентами, як циклу загальної підготовки, так і циклу професійної підготовки, передбачено формування соціальних навичок. Найбільш орієнтованими з освітніх компонентів на розвиток соціальних навичок є такі дисципліни: «Фахова українська мова та основи ділової комунікації», «Громадянська освіта», «Філософія», «Іноземна мова» та «Основи академічного письма», а також всі види практик, де здобувачі отримують уміння професійної комунікації, здатності брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, уміння роботи в команді, здатність логічно і системно мислити,

уміння вирішувати конфлікти та планувати робочий час. ОП забезпечує можливість здобувачам ВО набути соціальні навички, які визначені цілями цієї ОП, та сприятимуть подальшій професійній діяльності випускників. Встановлено, що в структурі та змісті ОП дотримані вимоги щодо гуманітарної складової відповідно до рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 27 листопада 2019 року. Наявне методичне забезпечення, робочі програми навчальних дисциплін, силабуси та спілкування зі здобувачами ВО засвідчили факт викладання українською мовою на ОП, за винятком дисципліни “Іноземна мова”. Варто відзначити, що на формування соціальних навичок має також вплив участь здобувачів ВО у різноманітних загальноуніверситетських соціальних та культурних акціях, наукових заходах (конференціях, семінарах, тренінгах тощо).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На час проведення акредитаційної експертизи ОП, професійний стандарт відсутній. За результатами успішного виконання ОП випускникам передбачено присвоєння освітньої кваліфікації бакалавр з деревообробних та меблевих технологій. В ОП наведено первинні посади згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій ДК 003:2010 (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>), які може обіймати випускник з освітньою кваліфікацією бакалавр з деревообробних та меблевих технологій. Проте окремі з наведених посад або складно віднести до кваліфікації бакалавра (налагоджувальник-оператор деревообробних верстатів), або для роботи на вказаних посадах може бракувати компетенцій, отриманих під час навчання на цій ОП (дизайнер меблів, дизайнер-виконавець меблів). Натомість в перелік первинних посад, які може обіймати випускник ОП, доцільно включити такі посади: технічні та торговельні представники, технічні фахівці в галузі управління, помічники керівників підприємств, установ та організацій, помічники керівників виробничих та інших основних підрозділі, помічники керівників малих підприємств без апарату управління.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів, зокрема щодо співвідношення обсягу самостійної роботи (СР) та аудиторного навантаження (АН), реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів ВО, що підтверджено результатами аналізу анкетувань (blob:<https://office.naqa.gov.ua/4230290e-975e-4af3-8387-b19107f0d7aa>, відповідь на запит ЕГ від 16 березня 2021 р., 15:32:25, blob:<https://office.naqa.gov.ua/48ca4cd2-d51a-436c-a646-7a94172cf66f>, відповідь на запит ЕГ від 16 березня 2021 р., 15:32:25, blob:<https://office.naqa.gov.ua/2704d2ad-01d6-44f5-bd0d-4f1ba24db364>, відповідь на запит ЕГ від 16 березня 2021 р., 15:32:25, blob:<https://office.naqa.gov.ua/3aac102b-d971-446d-a93a-7d79e2cd2b3c>, відповідь на запит ЕГ від 16 березня 2021 р., 15:32:25) та проведеними опитуваннями серед здобувачів ВО під час акредитаційної експертизи. Всі здобувачі ВО 2, 3 та 4-го курсу, а також 82% 1-го курсу згідно результатів анкетування вважають себе не перевантаженими навчальним процесом. За результатами аналізу НП, ЕГ встановлено, що для окремих навчальних дисциплін характерне нелогічне співвідношення кількості годин АН (менше 1/3 часу на вивчення дисципліни) та кількості годин СР (понад 2/3 часу на вивчення дисципліни). У випадку незначного загального навантаження дисципліни, у якій таке співвідношення кількості годин АН і СР, можуть виникати труднощі у забезпеченні результатів навчання здобувачів ВО. До таких дисциплін циклу загальної підготовки, переважна більшість яких читається на 1 та 2-му курсах, варто віднести: Вища математика (ОК6, загальна кількість годин – 210, АН – 60 год (28,57%)); Основи інженерної графіки (ОК7, загальна кількість годин – 180, АН – 50 год (27,77%)); Прикладна механіка (ОК13, загальна кількість годин – 270, АН – 70 год (25,93%)); Основи технології лісозаготівельних та деревооброблюючих виробництв (ОК15, загальна кількість годин – 120, АН – 30 год (25,00%)); Деревинознавство (ОК18, загальна кількість годин – 180, АН – 50 год (27,77%)); Комп'ютерно-інтегровані технології деревообробки (ОК19, загальна кількість годин – 300, АН – 80 год (26,67%)); ВБ2.1, ВБ2.2 (загальна кількість годин – 210, АН – 60 год (28,57%)) та ВБ4.1, ВБ4.2 (загальна кількість годин – 210, АН – 60 год (28,57%)). Окрім наведених дисциплін з циклу загальної підготовки, некоректне співвідношення АН та СР (СР складає понад 2/3 часу на вивчення дисциплін), виявлено також в дисциплінах з циклу професійної підготовки, переважна більшість яких читається на 3 та 4-му курсах, : ОК22, ОК23, ОК24, ОК25, ОК26, ОК28, ВБ5.1, ВБ5.2, ВБ6.1, ВБ6.2, ВБ7.1, ВБ7.2, ВБ8.1, ВБ8.2, ВБ9.1, ВБ9.2. Варто зазначити, що у навчальному плані у підсумковому рядку “Кількість годин на тиждень” наведені некоректні дані, оскільки це число не повинно перевищувати 30 год., натомість у НП вказані числа понад 190 год.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка за дуальною формою освіти в ЗВО не здійснюється. Проте, під час інтерв'ювання, роботодавці висловили думку про готовність підтримати ЗВО в процесі навчання здобувачів ВО за цією формою освіти. Окрім цього, варто зазначити, що на випусковій кафедрі здійснюють підготовчі роботи щодо запровадження такої форми освіти, зокрема проводять перемовини з роботодавцями, розробляють зміни до ОП і НП, готують опитування студентів.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП є чітко визначеним, а освітні компоненти, які включені до ОП, поєднані в логічну взаємопов'язану систему. ОП дає змогу досягти цілей та програмних результатів навчання. Обов'язкові освітні компоненти мають певну логіку навчання та викладання і забезпечують досягнення програмних результатів навчання. ОП враховує можливості формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів ВО. Здобувачі ВО мають право та можливість обрати вибіркові дисципліни як на навчальний рік, так і на весь період навчання, а з 01.09.2020р. їм надано право самостійно через систему дистанційного навчання Moodle вибирати дисципліни не тільки зі своєї ОП, але й з ОП іншої спеціальності ЗВО. В ОП передбачено різні види практик, після проходження яких здобувачі ВО отримують компетентності, які можуть бути корисними у їхній подальшій професійній діяльності. ЗВО співпрацює з роботодавцями щодо визначення змісту практик та формування практичних навичок і компетентностей. Отримання здобувачами соціальних навичок (soft skills) в ОП забезпечується у результаті вивчення різних дисциплін гуманітарно-соціального спрямування, а також завдяки участі в різноманітних загальноуніверситетських соціальних та культурних акціях і наукових заходах. У структурі та змісті ОП дотримані вимоги щодо гуманітарної складової.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Викликає застереження наявність “Виробничої практики” після 1-го курсу, адже здобувачі ВО фактично на цей час не вивчають фахових дисциплін і тому не мають відповідних базових фахових знань. Очевидно, після 1-го курсу було б доцільніше проводити “Навчальну практику”. Перелік баз практик свідчить про потребу не тільки його розширення та включення провідних підприємств галузі, але й розширення географії баз практик. Доцільно провести перемовини та заключити угоди щодо проходження різних видів практик здобувачами ВО ОП “Деревообробні та меблеві технології” з деревообробними та меблевими підприємствами різних форм власності та розмірів не тільки Чернігівської області, але й інших регіонів України. Зважаючи на нестачу кадрів на підприємствах галузі, співпраця з навчальними закладами, зокрема й ЗВО, є одним з пріоритетних завдань для таких підприємств, тому у сучасних умовах труднощів з укладанням відповідних угод з підприємствами галузі не мало б виникати. Під час зустрічей ЕГ з роботодавцями, випускниками (з попередньої спеціальності “Деревооброблювальні технології”) та здобувачами ВО висловлено спільну думку щодо проведення різних видів практик здебільшого у виробничих умовах, а також збільшення їхньої тривалості, зокрема тривалість “Виробничої практики” та “Конструкторсько-технологічної практики” доцільно передбачити обсягом не менше 6 кр. ЄКТС кожна, а “Переддипломної практика” - 4,5 кр. ЄКТС. Наведена пропозиція щодо збільшення тривалості різних видів практики може бути врахована шляхом внесення відповідних змін до ОП-2021 та НП, тим більше, що роботодавці, присутні на зустрічі з ЕГ, засвідчили не тільки свою зацікавленість у цьому питанні, але і готовність забезпечити умови для проходження цих практик. У розділі ОП “Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання” наведено посади, окремі з яких або складно віднести до кваліфікації бакалавра з деревообробних та меблевих технологій (налагоджувальник-оператор деревообробних верстатів), або для роботи на вказаних посадах може бракувати компетенцій, отриманих під час навчання на цій ОП (дизайнер меблів, дизайнер-виконавець меблів). Наведений недолік не є критичним і його доцільно усунути в ОП-2021, вилучивши згадані посади. За результатами аналізу НП, ЕГ встановлено, що для окремих навчальних дисциплін характерне нелогічне співвідношення кількості годин АН (менше 1/3 часу на вивчення дисципліни) та кількості годин СР (понад 2/3 часу на вивчення дисципліни). У випадку незначного загального навантаження дисципліни, у якої таке співвідношення кількості годин АН і СР, можуть виникати труднощі у забезпеченні результатів навчання здобувачів ВО. Оскільки максимальне тижневе навантаження для здобувачів ВО становить 20,3 год (1 курс 2 сем.), а можливо 30 год, то доцільно для навчальних дисциплін, у яких спостерігається недостатня кількість АН, перевести частину годин з СР в АН.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Результати проведеного експертною групою аналізу структури та змісту ОП дають підстави вважати, що Критерій 2 загалом відповідає встановленим вимогам рівня В. Виявлені недоліки, пов'язані з наявністю “Виробничої практики” після першого курсу (2 семестр); збільшенням тривалості різних видів практик; наявністю в ОП посад, окремі з яких або складно віднести до кваліфікації бакалавра з деревообробних та меблевих технологій, або для роботи на вказаних посадах може бракувати компетенцій, отриманих під час навчання на цій ОП; співвідношенням кількості годин аудиторного навантаження та кількості годин самостійної роботи є несуттєвими і можуть бути виправленими

ЗВО шляхом незначного коректування ОП та НП. Питання розширення Переліку баз практик із залученням провідних деревообробних та меблевих підприємств різних форм власності та розмірів не тільки Чернігівської області, але й інших регіонів України доцільно вирішити шляхом проведення перемовин та заключення угод щодо проходження різних видів практик здобувачами ВО. Зважаючи на нестачу кадрів на підприємствах галузі, співпраця з навчальними закладами, зокрема й ЗВО, є одним з пріоритетних завдань для таких підприємств, тому у сучасних умовах труднощів з укладанням відповідних угод з підприємствами галузі не мало б виникати.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Загальні правила прийому на навчання до Національного університету "Чернігівська політехніка" розміщені на офіційному веб-сайті університету в розділі "Вступ до університету" <https://www.stu.cn.ua/staticpages/pravilapriem/> . Ці правила не містять дискримінаційних положень є чіткими та враховують специфіку кожної спеціальності.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Особливості освітньої програми враховані у вимогах до подання сертифікатів ЗНО, Українська мова (ваговий коефіцієнт 0,35), Математика — 0,30 і третій предмет з переліку за вибором вступника з ваговим коефіцієнтом 0,25.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, передбачена в «Порядку визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у Національному університеті «Чернігівська політехніка» <https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/polozenie/p-akriz-1.pdf> та Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУ «Чернігівська політехніка» <https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-akad-mob1.pdf> . Визнання результатів в ЗВО відбувається у такому порядку: зарахування результатів з дисциплін з відповідною кількістю кредитів, визначення академічної різниці, представлення програм заліків та екзаменів, встановлення термінів складання. Попри певну кількість міжнародних партнерів практика академічної мобільності студентів за ОП відсутня. Прикладів визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО для зарахування на навчання за ОП «Деревообробні та меблеві технології» не було. Здобувачі засвідчили, що обізнані з вище вказаними процедурами, цю інформацію до них доводять куратори на кураторських годинах, які проводяться щотижнево. Наявні документи розміщені у відкритому доступі, для ознайомлення всіх бажаючих.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулює розділ 3 Порядку визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін при переведенні, поновленні, зарахуванні або академічній мобільності <https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-akad-mob1.pdf> . У випадку негативного висновку предметної комісії щодо визнання результатів навчання здобувач має право звернутися з апеляцією до ректора університету у порядку визначеному «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка» <https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-pposin.pdf> . В розмові із здобувачами вищої освіти, студентським самоврядуванням, підтверджено обізнаність в цьому питанні. Встановлено, що конкретних прикладів застосування процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Доступ до ОП та положень визнання результатів навчання є прозорим. Всі необхідні матеріали для ознайомлення абітурієнтів та учасників навчального процесу представлено на офіційному веб-сайті. Правила прийому до університету, процедура визнання результатів навчання, здобутих в інших навчальних закладах, відповідають вимогам, є доступними та прозорими.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Попри співробітництво з іншими установами та наявність необхідної нормативної бази фактично відсутня практика академічної мобільності студентів, які навчаються на ОП, як і практика визнання результатів неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому до університету, процедура визнання результатів навчання, здобутих в інших навчальних закладах, відповідають вимогам, є доступними та прозорими. Попри наявність і прозорість нормативних документів практика застосування відсутня. Освітня програма загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені рекомендації не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання можуть сприяти досягненню програмних результатів навчання. Водночас у матриці співвідношення результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та форм оцінювання є неточності, як-от належність однієї й тієї ж дефініції до методів навчання та форм/методів оцінювання, зокрема, «виконання індивідуальних (практичних) завдань» для ПРН8, ПРН9, ПРН10, ПРН11 тощо. Однак, один і той самий процес, зокрема, виконання індивідуальних (практичних) завдань не може бути одночасно методом навчання й методом/формою оцінювання. Хоча, належність однієї й тієї ж дефініції одночасно до методів навчання й методів/форм оцінювання не впливає на досягнення програмних результатів навчання, оскільки вона належить до сукупності інших. Тобто, інші методи навчання й методи/форми оцінювання відповідають цілям освітньої програми. Факт належності однієї й тієї ж дефініції одночасно до методів навчання й методів/форм оцінювання вказано лише з метою покращення в майбутньому освітньої програми та уникнення неточностей та дублювання тексту. Встановлення задоволеності здобувачів вищої освіти формами та методами навчання здійснюється через опитування. Проте, механізм впровадження результатів цих опитувань в освітній процес не повністю прозорий, оскільки при інтерв'юванні різних фокус-груп були незгодженості, зокрема, гарантом, на питання експертів щодо механізму впровадження результатів опитування було надано відповідь, що з цією метою на засідання кафедри запрошуються старости груп для обговорення результатів. Однак, здобувачі вищої освіти у відповідь на уточнююче питання експертів не підтвердили інформації, зазначеної гарантом. Водночас здобувачі освіти зазначили, що потреби в тому щоб відвідувати засідання кафедр із метою врахування їх потреб і інтересів немає, оскільки між НПП та здобувачами вищої освіти існують довірливі відносини, і кожен студент може вільно висловити свої побажання щодо освітнього процесу. Принципи академічної свободи на ОП реалізовані. Проте варто зазначити про деякі слабкі аспекти, зокрема, тематика курсових робіт за змістом є одноманітною, відрізняються лише параметричні дані та характеристики об'єкту дослідження. Проте, цей факт не можна розцінювати як недотримання принципів академічної свободи, оскільки схожість тем зумовлена особливістю спеціальності. Здобувачі при інтерв'юванні зазначили про те, що вони мають право на вільний вибір дисциплін для формування власної освітньої траєкторії. Проте, назвати дисципліни, які ними були обрані здобувачі освіти не змогли, хоча, відповіли як цей процес відбувався — опитування в Moodle. Тому, за сукупністю інформації експерти вважають, що факт ненадання здобувачами вищої освіти інформації щодо назв дисциплін, які ними були обрані не може слугувати доказом порушення принципів академічної свободи. Варто відзначити, що ЗВО є підписантом меморандуму про приєднання до Magna Charta Universitatum (<https://www.stu.cn.ua/staticpages/magna/>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На запитання експертів до здобувачів ВО щодо того чи розуміють вони поняття «силабус», останні відповіли, що це поняття їм не відомо. Але разом із цим, здобувачі ВО зазначили, що вони обізнані з інформацією щодо порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. Здобувачі ВО зазначили, що на початку кожного семестру НПП на перших заняттях розповідають цю інформацію, а також, у разі необхідності вони самостійно можуть отримати інформацію в системі Moodle (<http://eln.stu.cn.ua>). Крім цього, на сайті університету розміщені РПД та силабуси (<https://tmd.stu.cn.ua/osvtnya-programa-187-2019.html>), ОП та НП (https://op.stu.cn.ua/view/total_view.php), графік навчального процесу (<https://stu.cn.ua/staticpages/grafik/>). Також, у ЗВО діють Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів ВО НУ «Чернігівська політехніка» (<https://cpnu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/03/p-ppocin.pdf>), про Порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій для атестації здобувачів ВО НУ «Чернігівська політехніка» (<https://cpnu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/03/p-ekzam2.pdf>). Отже, інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання є загальнодоступною. Водночас, за результатами інтерв'ювання здобувачів ВО в експертів сформувалося загальне враження про те, що здобувачі ВО не зовсім обізнані з поняттями узагальнюючих дефініцій, як-от: цілі, зміст та ПРН. Тобто, здобувачі ВО не зіставляють термін і його дефініцію. З огляду на зазначене вище, експерти вважають, що отримана інформація загалом засвідчує факт своєчасного надання інформації щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. У результаті інтерв'ювання здобувачів ВО та аналізу їх відповідей, зокрема, на питання щодо того, що є для них вирішальним чинником під час обрання ними дисциплін із блоку вибіркових, встановлено, що для здобувачів ВО основним чинником у реалізації положень академічної свободи є рішення групи, а не особисті переконання чи вподобання, позаяк здобувачі ВО відповіли, що на їх рішення впливає рішення групи. Проте, незважаючи на цей факт, здобувачі ВО зазначили, що НПП надають їм консультації та детальні роз'яснення в разі їх звернення. Також, варто зазначити, що у ЗВО введено Порядок запису здобувачів вищої освіти на вивчення вибіркових навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка» (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-vib-dis1.pdf>). Позитивною практикою є розроблення Положення про адаптаційний курс «Школа першокурсника» для здобувачів ВО першого року навчання ОС бакалавр у НУ «Чернігівська політехніка» (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-1kurs.pdf>). Головною метою школи першокурсника є комфортна адаптація до особливостей навчання у ЗВО, у тому числі надання вичерпної інформації щодо організації освітнього процесу у ЗВО, нормативно-правового забезпечення організації освітнього процесу, дуального навчання, стандартів вищої освіти, ОП, силабусів, системи Moodle тощо.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У ЗВО функціонує система структурних підрозділів дослідницького характеру, зокрема, науково-дослідницька частина (у тому числі по роботі зі студентами) (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/p-pidrozdil/v-ndch.pdf>), наукові гуртки (<https://www.stu.cn.ua/staticpages/n-gurtok/>), наукова бібліотека (<https://www.stu.cn.ua/staticpages/biblio/>), відділ міжнародних зв'язків (у тому числі по роботі зі студентами) (<http://international.stu.cn.ua/>), а також відбуваються різноманітні науково-дослідницькі заходи, зокрема, конференції (<https://www.stu.cn.ua/staticpages/conference-mon/>), конкурси наукових робіт (<https://www.stu.cn.ua/staticpages/konkurs/>), конкурси стартапів (Положення про конкурс стартапів «StartUp – way to success» в НУ «Чернігівська Політехніка» <https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-startup.pdf>). Наукові гуртки та товариство функціонує згідно до університетських положень, зокрема, про наукове товариство здобувачів ВО та молодих учених (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-ntov1.pdf>) та про науковий клуб (гурток) здобувачів ВО при навчально-наукових інститутах (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-ngurt.pdf>). Наукова бібліотека функціонує відповідно до Положення про наукову бібліотеку (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-nbib.pdf>). Отже, у контексті підкритерію недоліків немає. Проте за результатами інтерв'ювання здобувачів ВО, встановлено, що останні є малозалученими до наукових чи дослідницьких заходів. Випускники та здобувачі ВО не змогли ствердно та впевнено засвідчити факт їх залучення до дослідницької роботи. Водночас, здобувачі ВО під час інтерв'ювання засвідчили, що вони знають про випадки залучення інших студентів, які навчаються на ОП до наукових заходів. Варто відзначити, що в репозитарії ЗВО існує розділ наукових праць здобувачів вищої освіти (<http://ir.stu.cn.ua/handle/123456789/16985>). З урахуванням отриманої інформації, експерти вважають, що підкритерій немає недоліків, оскільки ЗВО сприяє поєднанню навчання й досліджень на ОП, розробляє для цього відповідні нормативний супровід (<https://www.stu.cn.ua/staticpages/nzop/>, <https://www.stu.cn.ua/staticpages/pi-nauka/>) та інформаційні ресурси (<https://www.stu.cn.ua/staticpages/biblio/>). Незначна залученість одних здобувачів ВО до дослідницької діяльності не може нівелювати решти досягнень та участі інших здобувачів ВО. Така ситуація викликана реалізацією права здобувачами ВО на академічну свободу та принципами студентоцентрованого навчання, тобто на ОП здобувачів ВО залучають до дослідницької діяльності за наявності в останніх такого бажання. Разом із цим, потрібно відзначити, що НПП мають публікації в журналах, котрі індексуються в міжнародних базах даних, зокрема, Scopus (<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57193700687>, <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56736964700>, <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57212216139> тощо).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факт оновлення викладачами змісту освіти можна вважати встановленим. Передусім цей факт засвідчується динамікою змін ОП за останні роки (<https://tmd.stu.cn.ua/osvtnya-programa-187-2019.html>). Оновлення змісту освіти

здійснюється через набуття нового досвіду НПП через підвищення кваліфікації (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/3211>, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 року о 16:28:05). У бік оновлення змісту освіти також свідчить те, що під час інтерв'ювання учасники різних фокус груп, зокрема, НПП, адміністрація, структурні підрозділи засвідчили міжнародні стажування викладачів. Також, засвідчили механізм впровадження отриманого викладачами досвіду на міжнародних стажуваннях через наукові семінари, де учасники стажування презентують здобуті досвід, інформацію тощо. Водночас, необхідно зазначити, що в наданих методичних вказівках використовуються посилання на джерела старше 15 років, наприклад, у методичних вказівках до виконання курсової роботи з дисципліни «Технологія виробів із деревини та виробництва меблів» для студентів спеціальності 187 – Деревообробні та меблеві технології та до виконання курсового проекту з дисципліни «Різання деревини та дереворізальні інструменти» (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/3211>, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 року о 12:39:06). Крім цього, у методичних вказівках до написання випускної кваліфікаційної роботи наведені посилання на нечинні стандарти, наприклад, ГОСТ 2.104–68 (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/3211>, відповідь на запит ЕГ від 16 березня 2021 року о 17:13:17). Однак, використання застарілої літератури не можна розглядати як недолік, оскільки, джерела належать до сукупності інших – новіших джерел, а самі випадки використання застарілих джерел є поодинокі.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізації діяльності у ЗВО приділяється достатньо уваги, яка здійснюється у контексті Стратегії розвитку ЗВО (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/strategia-roz.pdf>), Стратегії інтернаціоналізації (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/strategia-inter.pdf>) та Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://cpnu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/03/p-akad-mob.pdf>). В ЗВО функціонує відділ міжнародного співробітництва (<http://international.stu.cn.ua/>) та введено Положення про відділ міжнародних зв'язків Національного університету «Чернігівська політехніка» (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/p-pidrozdil/v-miznar.pdf>). Отже, ЗВО створює сприятливі умови до інтернаціоналізації діяльності, зокрема, надання доступу до міжнародних наукометричних баз даних (http://library2.stu.cn.ua/novini_biblioteki/id/3179), укладання угод про співпрацю (<http://international.stu.cn.ua/%d0%bf%d0%b0%d1%80%d1%82%d0%bd%d0%b5%d1%80%d0%b8/>), створення каналу у Telegram (https://t.me/cpnu_international) та сторінки в соціальній мережі Facebook (<https://www.facebook.com/CPNU.International>) для швидкого інформування НПП та здобувачів освіти про можливості на міжнародному рівні тощо. Проте в ході акредитації було встановлено, що основна цільова аудиторія згаданого каналу у Telegram є здобувачі освіти, зокрема, це було повідомлено представником відділу міжнародних зв'язків. Проте, при інтерв'юванні встановлено, що залученість до згаданого каналу здобувачів освіти та НПП є низькою. Водночас, представником відділу міжнародних зв'язків зазначено, що НПП за ОП практично щомісяця звертаються у відділ з пропозиціями та за консультаціями. У зв'язку із зазначеним, впливає, що основним учасником процесу інтернаціоналізації є НПП, котрі проходять закордонні стажування (зазначено у Відомостях про самооцінювання, а також підтверджено при інтерв'юванні НПП, представника відділу міжнародного співробітництва), публікують наукові праці в наукометричних базах Scopus та Web of Science тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Залученість НПП до міжнародних стажувань про що було зазначено у відомостях про самооцінювання, а також учасниками різних фокус-груп, зокрема, гарантом, НПП, представником відділу міжнародних зв'язків, адміністрацією університету. Впровадження школи першокурсника (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-1kurs.pdf>). Належність до академічної співдружності Magna Charta Universitatum (<https://www.stu.cn.ua/staticpages/magna/>).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкою стороною ОП є помірна залученість здобувачів вищої освіти до дослідницької роботи. Тому, рекомендується посилити цей напрям діяльності в контексті залучення здобувачів освіти до дослідницької роботи, міжнародних програм, грантів тощо через популяризацію науки та мотивування; аналіз чинників, котрі приваблюють здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності та чинників, які відлякують. Слабкою стороною ОП є помірна варіативність тем курсових робіт. Тому, у контексті академічної свободи рекомендується розширити тематику курсових робіт та запровадити практику їх написання без застосування шаблонів. Відмова від шаблонів сприятиме розвитку в здобувачів вищої освіти, як soft, так і hard skills, навиків роботи з нормативною та довідковою літературою, а також науковими публікаціями. Слабкою стороною ОП є випадки використання застарілої літератури в методичних вказівках. Тому, рекомендується переглянути джерела та посилання в навчально-методичних розробках. Слабкою стороною ОП є малопоінформованість здобувачів вищої освіти щодо деяких аспектів ОП. Тому, рекомендується переглянути механізми інформування здобувачів вищої освіти щодо ОП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Зазначені слабкі сторони є поодинокими, тобто вони не носять масового та визначального характеру та подані виключно як рекомендації з метою покращення ОП, а також вони не впливають на загальну якість ОП, а отже, з урахуванням сильних сторін, не можуть розглядатися як недоліки в контексті критерію. Також те, що деякі здобувачі вищої освіти, які брали участь в інтерв'юванні є мало поінформованими в деяких аспектах реалізації ОП, зокрема, нерозуміння що таке силабус не можна розглядати як недолік, позаяк кількість здобувачів вищої освіти, яка брала участь в інтерв'юванні не є репрезентативною, а малопоінформованість не є абсолютною. До того ж силабуси не є обов'язковими. З урахуванням зазначеного, а також сильних сторін, передусім, запровадження школи першокурсника, програма якої передбачає розгляд і вивчення ключових і визначальних аспектів ОП (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-1kurs.pdf>), експерти вважають, що критерій загалом відповідає вимогам.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Встановлено, що здобувачі ВО загалом вчасно інформуються. Інформування відбувається на першому занятті кожної освітньої компоненти. Цю інформацію встановлено під час акредитації, зокрема, при інтерв'юванні. Під час навчання в здобувачів не виникають питань пов'язаних із нерозумінням критеріїв оцінювання. Також, здобувачі ВО засвідчили, що в разі потреби НПП завжди готові з ними до комунікації, а всю потрібну інформацію вони можуть дізнатися в системі дистанційного навчання Moodle.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарту освіти на дату проведення акредитації не має. Згідно з Відомостями про самооцінювання та ОП підсумкова атестація здобувачів ВО здійснюється у вигляді кваліфікаційної випускової роботи (бакалаврської роботи).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО введено низку положень щодо врегулювання конфліктних ситуацій, зокрема, Положення щодо протидії булінгу (цькуванню) у НУ «Чернігівська політехніка» (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/p-bull1.pdf>), Положення про психологічну службу НУ «Чернігівська політехніка» (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/pologen-psluzh20.pdf>). В ЗВО також діє антикорупційна програма (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/antikor-programa2.pdf>). Щодо питань конфлікту інтересів, то не допущення таких ситуацій відображено у Кодексі корпоративної культури НУ «Чернігівська політехніка» (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/kodeks-kk.pdf>). В ЗВО розроблено Положення про порядок роботи зі зверненням громадян у НУ «Чернігівська політехніка» (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-zvernennya.pdf>). В результаті інтерв'ювання фокус-груп встановлено, що здобувачі ВО ознайомлені з критеріями оцінювання. Також здобувачі ВО впевнено засвідчили, що таких ситуацій, коли їм були незрозумілі критерії оцінювання не виникало. Водночас, здобувачі ВО помірно обізнані з процедурою оскарження результатів оцінювання та подання апеляцій. Зокрема на питання експертів щодо того які дії необхідно зробити щоб оскаржити результати оцінювання, здобувачі ВО зазначили, що у таких ситуаціях звернулися б до директорату інституту чи куратора, хоча згідно Положення (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/polozenie/go-pp-ocin.doc>) здобувач ВО мав би звернутися із заявою на ім'я ректора через загальний відділ. Разом з цим, здобувачі ВО зазначили, що у них таких ситуацій, коли вони хотіли б оскаржити результати оцінювання не виникало. У деяких методичних вказівках до виконання курсових

робіт/проектів (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/3211>, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 року о 12:39:06), а також до написання випускної кваліфікаційної роботи не наведено критерії оцінювання (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/3211>, відповідь на запит ЕГ від 16 березня 2021 року о 17:13:17). Водночас, враховуючи те, що інформація щодо критеріїв оцінювання відображена у робочих програмах навчальних дисциплін / силабусах (<https://tmd.stu.cn.ua/osvtnya-programa-187-2019.html>), а також доноситься до здобувачів ВО на першому занятті кожної освітньої компоненти (зазначено у відомостях про самооцінювання та підтверджено здобувачами ВО при інтерв'юванні), факт ненаведення критеріїв оцінювання в методичних вказівках не можна розглядати як недолік.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Незважаючи на те, що ЗВО здійснює активну діяльність у напрямі популяризації академічної доброчесності, зокрема, включення до ОП освітньої компоненти “Основи академічного письма” (<https://drive.google.com/file/d/1rtbgY8BxJVAg908Sj9453off6JpTQpzT/view>), використання спеціалізованого програмного забезпечення StrikePlagiarism компанії Plagiat.pl (<http://surl.li/prop>), розроблення відповідного нормативно-регулятивного супроводу, зокрема, Положення про етику публікацій наукових журналів НУ “Чернігівська політехніка” (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-etik.pdf>), Порядку проведення перевірки наукових, навчальних та навчально-методичних видань на плагіат в НУ “Чернігівська політехніка” (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-nplagiat.pdf>), Кодексу академічної доброчесності НУ “Чернігівська політехніка” (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-yakist-kodex1.pdf>), Положення про комісію з питань академічної доброчесності НУ “Чернігівська політехніка” (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-yakist-komisi1.pdf>), Положення про інформаційний центр запобігання та виявлення плагіату НУ “Чернігівська політехніка” (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-yakist-infocentr.pdf>), Порядку проведення перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти на плагіат в НУ “Чернігівська політехніка” (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-plagiat.pdf>) тощо, на ОП питання академічної доброчесності є формальністю. Вивчення звітів перевірки на текстові запозичення в випускових роботах засвідчує те, що до захисту допускаються роботи зі значним відсотком текстових запозичень та ознаками, котрі вказують на спроби приховати текстові запозичення, зокрема, у роботі І.М. Дерев’яно - заміна 1595 символів, С. Ю. Соловей - КП2=76,22%, С. С. Денисенко - КП2=77,23%, І. В. Канавець - КП2=79,04% (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/3211>, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 року о 13:25:30) (згідно звіту КП2 - це показник співпадіння текстового фрагменту з 25 слів). Для здійснення перевірки на текстові запозичення в ЗВО діє Інформаційний центр запобігання та виявлення плагіату (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-yakist-infocentr.pdf>), який за результатами перевірки складає акти перевірки на плагіат (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/3211>, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 року о 13:25:30). Випускові роботи з відсотком текстових запозичень, що перевищують встановлені Порядком проведення перевірки кваліфікаційних робіт та індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти на плагіат в НУ “Чернігівська політехніка” (<https://cpnu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/03/p-plagiat2.pdf>) додатково аналізують керівники та за результатами аналізу складають довідку (<http://surl.li/prpd>) про відсутність запозичень у випускній кваліфікаційній роботі. Варто відзначити, що на офіційному сайті ЗВО є окремий розділ присвячений академічній доброчесності (<https://www.stu.cn.ua/staticpages/akadem-dobrochesnist/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Усвідомлення ЗВО важливості ролі куратора у житті здобувача освіти, а також здійснення комфортної комунікації між куратором і здобувачами освіти. Включення освітньої компоненти “Основи академічного письма” (<https://drive.google.com/file/d/1rtbgY8BxJVAg908Sj9453off6JpTQpzT/view>), мета якої популяризація принципів академічної доброчесності. Розвинена нормативно-регулятивна база документів щодо дотримання академічної доброчесності в ЗВО (<https://www.stu.cn.ua/staticpages/akadem-dobrochesnist/>).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Значний відсоток текстових запозичень в окремих кваліфікаційних випускних роботах (бакалаврських роботах) здобувачів вищої освіти (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/3211>, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 року о 13:25:30). Наявність у звітах про перевірку кваліфікаційних випускових робіт ознак спроб приховати текстові запозичення, зокрема, використання заміни символів (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/3211>, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 року о 13:25:30).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Той факт, що у кваліфікаційних випускних роботах (бакалаврських роботах) здобувачів вищої освіти трапляється значний відсоток текстових запозичень, по-перше, не носить масового характеру, а по-друге, не є автоматичним доказом плагіату, саме тому такі роботи мають аналізуватися комісією, яка і має встановити факт дотримання/недотримання академічної доброчесності. У контексті автономії в ЗВО такими повноваженнями наділені керівники кваліфікаційних випускних робіт (бакалаврських робіт), згідно пункту 2.5 порядку проведення перевірки кваліфікаційних робіт та індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти на плагіат в Національному університеті «Чернігівська політехніка» (<https://cpnu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/03/p-plagiat2.pdf>). У зв'язку із зазначеним, а також урахувавши сильні сторони ОП, передусім розвинену нормативно-регулятивну базу документів щодо дотримання академічної доброчесності в ЗВО (<https://www.stu.cn.ua/staticpages/akadem-dobrochesnist/>), експерти вважають, що критерій загалом відповідає вимогам.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація НПП на ОП забезпечена проходженням НПП стажувань, підвищень кваліфікацій (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-pidv-kval.pdf>, blob:<https://office.naq.gov.ua/894895d4-6315-4e07-87ff-a654b880ae33>, відповідь на запит ЕГ від 16 березня 2021 р., 13:34:55), участю в науково-технічних конференціях (<https://stu.cn.ua/staticpages/conference/>) тощо, у тому числі за кордоном (гарант ОП, доц. Єрошенко А.М. пройшов ознайомче стажування у міжнародній компанії з виробництва меблевої фурнітури Blum, Австрія, 2019 р, доц. Сапон С.П закінчив курси: онлайн-центру підвищення кваліфікації Psychodemia, сертифікований ICF курс «Майстерність коучінга: інтегративний підхід», 2019 р. та «Основи взаємодії зі співробітниками», 2020 р.). За організаційної підтримки та сприяння ЗВО, гарант ОП, доц. Єрошенко А.М. пройшов міжнародне наукове стажування «Innovation in science: The challenges of our time» (The professional program in 120 hours by the course «Technics, Technology, Engineering») у Болгарії в Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (сертифікат № С-9076/15.09.2018 р.), а п'ять викладачів випускової кафедри - підвищення кваліфікації у Національному лісотехнічному університеті України за напрямками основних фахових дисциплін ОП (blob:<https://office.naq.gov.ua/27440670-72c7-4a70-b7f1-b4ca7c939100>, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 р., 16:28:05, blob:<https://office.naq.gov.ua/fobaa8fb-4990-4231-9296-d99a7c3c5aa5>, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 р., 16:28:05, blob:<https://office.naq.gov.ua/3249191c-10e4-432f-a118-142f43672b10>, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 р., 16:28:05, blob:<https://office.naq.gov.ua/97313228-fdf4-4cse-a6e5-9c70a766ead7>, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 р., 16:28:05). У ЗВО передбачена можливість для учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність тощо в іншому ЗВО (науковій установі) на території України, чи поза її межами відповідно до Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУ «Чернігівська політехніка» (<https://cpnu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/03/p-akad-mob.pdf>). Зазначене сприяє досягненню визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Варто також зазначити, що НПП здійснюють наукову діяльність з представленням результатів досліджень у наукових журналах, котрі індексуються в міжнародних базах даних, зокрема, Scopus (<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57193700687>, <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56736964700>, <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56736198700>, <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57212216139> тощо).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору в НУ «Чернігівська політехніка» висвітлена в документі «Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад від 31.08.2020 р. <https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-kv-vakant.pdf> й розміщена в відкритому доступі, що дає змогу ознайомитись всім зацікавленим сторонам. Процедура конкурсного відбору НПП є прозорою і дає можливість забезпечити необхідний рівень професіоналізму для реалізації освітньої програми. Набір науково-педагогічних працівників здійснюється за показниками: вільне володіння державною мовою, висока цифрова грамотність, розуміння місії НУ; наявність повного пакету навчально-методичного забезпечення дисциплін; наявність наукових праць у фахових виданнях України категорії Б або В та/або в періодичних виданнях, включених до Scopus або WoS; індекс Гірша на рівні не менше 1 за даними Google Scholar; досвід участі у наукових та науково-технічних роботах; високий рівень наукової та професійної активності.

НПП зазначили, що для забезпечення необхідного рівня професіоналізму під час обрання на посаду вони проводять відкриті заняття.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Встановлено, що ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, насамперед у якості бази практики та стейкхолдерів для розроблення освітньої програми про що є відповідні договори про співпрацю та протоколи засідань кафедри, зокрема, протокол №7 від 05.02.2019 року (blob:https://office.naqa.gov.ua/e39cddee-93f5-40ca-9046-bb96b0c9c398, відповідь на запит ЕГ від 15 березня 2021 р., 17:07:45) та протокол №12 від 28.06.2019 року (blob:https://office.naqa.gov.ua/5c89f5ec-29fc-403c-abae-4f86228283bf, відповідь на запит ЕГ від 15 березня 2021 р., 17:07:45).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

На ОП роботодавці та представники бізнесу до аудиторних занять не залучаються про що було встановлено під час акредитації, зокрема інтерв'ювання. Однак, варто відзначити, що ЗВО у цьому напрямку здійснює роботу, зокрема, укладено договори про співробітництво з різними підприємствами та товариствами з метою залучення працівників останніх до викладання на ОП, наприклад, договір №179 ТОВ "СІВЕРСПОРТ" від 02 березня 2021 року (blob:https://office.naqa.gov.ua/0d134e8a-a934-4324-9d4f-146eb7622c74, відповідь на запит ЕГ від 16 березня 2021 р., 15:02:13), договір №164 ТОВ "КОМПАНІЯ СПОРТТЕХНІКА" від 01 березня 2021 року (blob:https://office.naqa.gov.ua/5f0b0470-57e9-4354-bd59-afd9d81c71ba, відповідь на запит ЕГ від 16 березня 2021 р., 15:02:13) та інші.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Між викладачами випускової кафедри та роботодавцями відбувається діалог, про що було зазначено під час інтерв'ювання різних фокус-груп та відображено в результатах опитування роботодавців (blob:https://office.naqa.gov.ua/74b1b5cb-7dcf-4eda-b78f-7d7e0d6b0f82, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 р., 16:30:393). Встановлено, що на ОП здійснюється активне залучення викладачів випускової кафедри до вирішення потреб бізнесу, зокрема вирішення проблем технічного та технологічного характеру. Таке залучення викладачів випускової кафедри відбувається на підставі заключених договорів про співробітництво (blob:https://office.naqa.gov.ua/487a1ef0-801e-4056-a881-faceda315e29, відповідь на запит ЕГ від 16 березня 2021 р., 15:02:13, blob:https://office.naqa.gov.ua/64d1c556-358c-46fd-a6d9-28afa06a3714, відповідь на запит ЕГ від 16 березня 2021 р., 15:02:13, blob:https://office.naqa.gov.ua/eef3fc94-ff91-4471-abec-f339551aeb9c, відповідь на запит ЕГ від 16 березня 2021 р., 15:02:13) або з власної ініціативи викладачів чи роботодавців. Окрім цього, НПП та здобувачі ВО залучаються до реалізації взаємовигідних і суспільно важливих проєктів, зокрема "Дерев'яне мереживо Чернігова" (<https://demer.cn.ua>, <https://hmarochos.kiev.ua/2020/06/29/u-chernigovi-volontery-vidnovyly-pershij-fasad-sadyby-iz-derev-yanum-rizblennyam-foto/>) та виготовлення і розміщення шпаківень у Регіональному ландшафтному парку "Ялівщина" (м. Чернірів) (<https://www.facebook.com/MechanicalEngineeringTech/posts/1141043082920516>, <https://www.facebook.com/MechanicalEngineeringTech/posts/826159867742174>, <https://www.facebook.com/MechanicalEngineeringTech/posts/568581596833337>, <https://val.ua/site/109487?fbclid=IwARoKojkYFoEL4lRM9XNiowTHobXQcsgyfsx2QOf4pcarJiiUd1QqSlEaaIE>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Встановлено, що ЗВО стимулює НПП до розвитку їхньої викладацької майстерності шляхом щорічного оцінювання відповідно до розробленого Положення про щорічне оцінювання науково-педагогічних працівників і кафедр НУ "Чернігівська політехніка" (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/p-ocinppp3.pdf>). Рейтингова інформація, отримана відповідно до Положення використовується для стимулювання НПП за умови виконання за останні три роки нормативів, визначених Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (при преміюванні, встановленні надбавок, встановленні мінімального обсягу навчального навантаження на навчальний рік, представленні до присвоєння почесних звань, обрання за конкурсом тощо). Щорічно до 01 вересня поточного року видається наказ ректора, яким, окрім затвердження результатів щорічного оцінювання, може передбачатися нагородження у цілому або за окремими показниками кращих кафедр та НПП дипломами, грамотами, іншими відзнаками; преміювання НПП, встановлення їм надбавок до посадових окладів здійснюється із Положенням про преміювання співробітників за результатами наукових досліджень (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-premnau.pdf>). Варто зазначити, що відповідно до наведеного Положення передбачено преміювання НПП, які у звітному році стали авторами опублікованих наукових праць у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз даних Scopus або Web of Science, преміювання за зростання на одиницю індексу Гірша у

наукометричних баз даних Scopus або Web of Science, преміювання авторського колективу осіб за патентування науково-технічних розробок та винаходів, якщо власником зазначено Університет та преміювання авторського колективу або окремих осіб за підготовку та подачу грантової заявки. Остаточне рішення про преміювання приймає ректор Університету. Встановлено, що ЗВО сприяє підвищенню кваліфікації НПП, у тому числі викладацької майстерності. НПП вільні у виборі місця і часу проходження стажувань, підвищень кваліфікацій тощо (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-pidv-kval.pdf>). У ЗВО існує практика зменшення кількості навчального навантаження штатної одиниці працівника задля вивільнення часу на реалізацію його проєктів, що передбачено Положенням про щорічне оцінювання науково-педагогічних працівників і кафедр НУ “Чернігівська політехніка” (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/p-ocinnpp3.pdf>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Продуктивний діалог між викладачами та бізнесом, що сприяє посиленню співпраці та реалізації спільних проєктів. Публікаційна діяльність та представленість результатів дослідницької діяльності в рецензованих наукових журналах. Залучення НПП до набуття міжнародного досвіду через закордонні стажування. Щорічне нагородження у цілому або за окремими показниками кращих кафедр та НПП дипломами, грамотами, іншими відзнаками; преміювання НПП, встановлення їм надбавок до посадових окладів за результатами щорічного оцінювання відповідно до наказу ректора.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

У контексті підготовки конкурентоздатних фахівців та їх працевлаштування рекомендується посилити роботу з роботодавцями, зокрема, залучення останніх, не лише як бази практики, але й до освітнього процесу в якості лекторів, керівників факультативів, майстер-класів тощо з метою реалізації положень договорів про співпрацю. Реалізація такої рекомендації є можливою, оскільки під час зустрічі з роботодавцями вони не заперечили щодо такого підходу.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Критерій за рівнем відповідності В загалом задоволено. Надані рекомендації не заперечують здійснюваної роботи на ОП у відповідному напрямку та покликані виключно посилити ОП, а також створити більше можливостей для всіх стейкхолдерів. Вирішальним чинником для вибору рівня відповідності В для Критерію 6 стали сильні сторони та позитивні практики у контексті цього Критерію, зокрема щодо підтримки адміністрації ЗВО (щорічне нагородження у цілому або за окремими показниками кращих кафедр та НПП дипломами, грамотами, іншими відзнаками; преміювання НПП, встановлення їм надбавок до посадових окладів за результатами щорічного оцінювання тощо) та залучення НПП до набуття міжнародного досвіду через закордонні стажування, натомість слабкі сторони та недоліки не є критичними.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Огляд матеріально-технічної бази засвідчив, що на ОП бібліотека (<http://library2.stu.cn.ua/>; <https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/3211>, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 року о 12:35:52), лабораторії, навчальні класи, наявне обладнання та навчально-методичне забезпечення (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/3211>, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 року о 11:24:57) загалом забезпечують досягнення ПРН. Бібліотека має власний сайт (<http://library2.stu.cn.ua/>), де розміщує каталог нових надходжень (http://library2.stu.cn.ua/resursi_biblioteki/novi_nadhodzhennya/), а також має сторінки в соціальних мережах (<https://www.facebook.com/naukovabiblioteka>, https://www.youtube.com/channel/UCsp76DSB9I2XqRy_gQUp64w, https://www.instagram.com/nb_nu_chp/ тощо) та веде власний блог (<https://blog.stu.cn.ua/blogi/blogoteka-blog-naukovoi-biblioteki/>). Бібліотека має розгалужену

структуру (http://library2.stu.cn.ua/pro_biblioteku/nashi_proekti/) та реалізує низку власних проєктів (http://library2.stu.cn.ua/pro_biblioteku/nashi_proekti/), з-поміж яких варто відзначити соціокультурну діяльність (http://library2.stu.cn.ua/sociokulturna_diyalnistj_biblioteki/). Бібліотека надає інформаційну підтримку для науковців (http://library2.stu.cn.ua/na_dopomogu_naukovcu/). При візуальному огляді (засобами відеозв'язку) бібліотеки встановлено, що вона оснащена мультимедійним обладнанням та має спеціально облаштовану зону для проведення конференцій, а також має спеціально облаштовані зони відпочинку та дозвілля здобувачів ВО, що перетворює зал бібліотеки на сучасний інформаційно-пізнавальний хаб. При інтерв'юванні представника бібліотеки встановлено, що для зручності роботи здобувачам ВО з бібліотечним фондом бібліотекою видаються дайджести оновлень літератури з кожної спеціальності. Крім цього, бібліотека має електронний архів (http://library2.stu.cn.ua/resursi_biblioteki/elektronnij_arhiv_chntu/) та електронний каталог (http://library2.stu.cn.ua/resursi_biblioteki/elektronnij_katalog/), що сприяє комфортній роботі з бібліотекою та забезпечує цілодобовий доступ до бібліотечного фонду. Візуальний огляд (засобами відеозв'язку) лабораторій та навчальних класів засвідчив, що вони оснащені верстатами, лабораторними зразками, мультимедійною технікою тощо, необхідними для проведення лабораторних занять (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/3211>, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 року о 11:24:57; <https://www.facebook.com/255638114794355/videos/528046444220186>, https://www.instagram.com/p/CD4WNHlDTUR/?utm_source=ig_web_copy_link; <https://www.facebook.com/MechanicalEngineeringTech/photos/a.320517908306375/1435933540098134> тощо). На ОП використовується спеціалізоване програмне забезпечення (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/3211>, відповідь на запит ЕГ від 16 березня 2021 року о 15:35:35). Доступ для здобувачів ВО до бібліотеки, лабораторій, навчальних класів тощо є безперешкодний.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час акредитації встановлено, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ для НПП та здобувачів освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання. Разом з цим, доступ до повнотекстових праць в наукометричних базах даних Scopus та Web of Science відсутній.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Огляд навчальних класів, лабораторій, у тому числі обладнаних верстатами, навчальних корпусів, гуртожитку тощо засвідчив належний рівень, що забезпечує безпеку освітнього середовища, зокрема, в умовах карантину. Слід відмітити, що навчальні класи та лабораторії обладнані вогнегасниками, засобами індивідуального захисту. В навчальних корпусах розміщені плани евакуації тощо. Під час візуального огляду (засобами відеозв'язку) гуртожитку встановлено, що там інстальована система оповіщення про пожежу, що є свідченням серйозного ставлення ЗВО до безпеки здобувачів вищої освіти. У ЗВО функціонує психологічна служба (<https://www.stu.cn.ua/staticpages/vospitanie-pxihoslužba/>), діяльність якої визначається відповідним положенням (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/pologen-pslužh20.pdf>). Під час акредитації в колективах НПП та здобувачів освіти спостерігалася дружба і здорова атмосфера. З метою задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти в ЗВО функціонує студентське самоврядування (<https://www.stu.cn.ua/staticpages/pi-sdud-samovyriad/>). У ЗВО існує практика щодо адаптації здобувачів освіти першого року навчання (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-yakist-zberezennya.pdf>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів ВО. Освітня й організаційна підтримка здобувачів ВО здійснюється через директорат Навчально-наукового інституту механічної інженерії, технологій та транспорту (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/p-pidrozdil/nmimitt.pdf>) та кураторів груп (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/polozenie/p-orgrobkur.pdf>). Для інформаційної підтримки здобувачів ВО на офіційному сайті університету розміщена нормативна база (<https://www.stu.cn.ua/staticpages/public-info/>). Консультативна та соціальна підтримка здобувачів ВО здійснюється через студентську соціальну службу (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/polozenie/p-socsluzba.pdf>), психологічну службу (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/polozenie/p-psihslužba.pdf>). Водночас, за результатами інтерв'ювання здобувачів ВО встановлено, що переважно джерелом освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки для здобувачів ВО є куратор та директорат інституту. Здобувачі ВО зазначають, що у випадку потреби у першу чергу звертаються до кураторів груп чи викладачів за роз'ясненнями, консультаціями чи порадами.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Згідно Відомостей про самооцінювання на ОП здобувачі з особливими освітніми потребами не навчаються. Однак, ЗВО створює належні і комфортні умови доступу до освіти та навчання осіб з особливими освітніми потребами. Для цього в ЗВО застосовується дистанційна форма навчання (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-dis-n.pdf>), передбачено вільне відвідування занять (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-vilne-vid.pdf>), функціонує центр інклюзивної освіти, що діє на підставі відповідного положення (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-inkluzo.pdf>). Крім цього, в ЗВО розроблено Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-invalid.pdf>). Позитивною практикою в ЗВО є обладнання навчальних класів відеокамерами для трансляції занять в системі дистанційного навчання (факт встановлено під час інтерв'ювання фокус-груп).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Встановлено, що в ЗВО функціонує зрозуміла політика і процедура вирішення конфліктних ситуацій, у тому числі пов'язаних з корупцією, булінгом і сексуальним домаганням. Для цього в ЗВО розроблено відповідні програма (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/antikor-programa2.pdf>) та положення (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/polozenie/p-antibul.pdf>). Процедура звернення громадян у випадку конфліктних ситуацій визначена в відповідному положенні (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-zvernennya.pdf>). Ці положення є загальнодоступними та розміщені на офіційному сайті ЗВО. Проте, варто зазначити, що здобувачі ВО не продемонстрували обізнаності в процедурних питаннях пов'язаних із вирішенням конфліктних ситуацій, викладених у положенні щодо звернення громадян. Крім цього, варто відзначити, що в ЗВО починаючи з 2021/22 навчального року почне діяти школа першокурсника (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-1kurs.pdf>), яка передбачає ознайомлення здобувачів ВО з широким колом питань, у тому числі щодо вирішення конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Функціонування системи оповіщення про пожежу. Функціонування бібліотеки у якості сучасного інформаційно-пізнавального майданчика та зони дозвілля для учасників освітнього процесу (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/3211>, відповідь на запит ЕГ від 17 березня 2021 року о 12:35:52). Видання бібліотекою дайджестів щодо нових надходжень літератури за кожною спеціальністю. Впровадження школи першокурсника (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-1kurs.pdf>) у контексті вирішення конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Мала поінформованість здобувачів ВО про соціальні служби, що функціонують в ЗВО, у тому числі для врегулювання конфліктних ситуацій. Проте, у зв'язку з тим, що в ЗВО починаючи з 2021/22 навчального року буде діяти школа першокурсника (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-1kurs.pdf>), яка передбачає ознайомлення здобувачів ВО з широким колом питань, у тому числі щодо вирішення конфліктних ситуацій, рекомендації у даному випадку є зайвими. Експерти вважають, що впровадження такої школи є позитивною практикою.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Враховуючи те, що та на початку 2021/22 навчального року на ОП буде впроваджена школа першокурсника (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-1kurs.pdf>), програма якої передбачає ознайомлення здобувачів ВО з усіма ключовими аспектами навчання в ЗВО, у тому числі щодо вирішення конфліктних ситуацій, функціонування психологічної служби, видів підтримки студентів тощо, на початку 2021/22 навчального року для здобувачів ВО ОП

наведені слабкі сторони, а саме мала поінформованість здобувачів ВО про соціальні служби вже будуть не актуальними, а тому експерти вважають, критерій загалом дотримано.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В університеті існує практика моніторингу та перегляду ОП в НУ «ЧП» яка регламентується документом «Порядком розробки, затвердження, моніторингу та закриття освітніх програм у НУ «Чернігівська політехніка»» <https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-rozr-op2.pdf> , Експертною групою підтверджено, що підставами для попереднього перегляду були пропозиції здобувачів вищої освіти, про що свідчать протоколи засідання кафедри №10 від 16.05.2019 р. (blob:<https://office.naqa.gov.ua/16bc7953-678f-4232-a8f9-63f88001c655> відповідь від 15 березня 2021 року о 17:07:45 на запит експертів), №7 від 02.02.2021 р. (blob:<https://office.naqa.gov.ua/a39cd81f-ca1f-469c-b686-b20c508eb574> відповідь від 15 березня 2021 року о 17:07:45 на запит експертів).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти підтвердили факт свого залучення до процесу періодичного перегляду ОП, шляхом опитування на базі платформи дистанційного навчання Moodle та інших, також студенти зазначили, що висловлювали свої побажання та зауваження в бесідах з кураторами, викладачами фахових дисциплін та завідувачем випускової кафедри, також обізнані в тому, що можуть звертатись до представника студентської організації з пропозиціями, щодо внесення змін в ОП та інших процедур забезпечення якості. Документально підтверджено факт залучення здобувачів до перегляду ОП а саме: протокол засідання кафедри №10 від 16.05.19, (blob:<https://office.naqa.gov.ua/16bc7953-678f-4232-a8f9-63f88001c655> відповідь від 15 березня 2021 року о 17:07:45 на запит експертів), де здобувач Соловей С.О. запропонувала збільшити обсяг практики. В лютому 2021 року студенти групи ТД-171 були залучені до обговорення проекту ОП 2021 р. (протокол кафедри №7 від 02.02.2021) де здобувачі вищої освіти запропонували збільшити обсяг дисциплін, які стосуються систем автоматизованого проектування і обробки на верстатах з ЧПК, що було враховано в подальшому. В ході зустрічі з представниками студентського самоврядування університету, вони підтвердили, що залучені до засідань вченої ради університету де розглядаються й питання які стосуються внесення змін в ОП і мають змогу вносити свої пропозиції.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

В ході онлайн-зустрічі з роботодавцями, вони зазначили, що тісно співпрацюють з кафедрою в аспекті працевлаштування випускників та надають місця для проходження ними практик, перебувають в постійній комунікації з НПП та завідувачем кафедри, шляхом особистого спілкування з ними надають рекомендації щодо вдосконалення та перегляду ОП. Як рекомендацію щодо подальшого вдосконалення ОП, вони бачать збільшення тривалості практик (безпосередньо на виробництві) та посилення навичок які спрямовані на оволодіння сучасних технологій галузі. На сайті кафедри <https://tmd.stu.cn.ua/osvtnya-programa-187-2019.html> розміщена анкета з можливістю внесення пропозиції щодо ОП всіх зацікавлених сторін. Після зустрічі склалося стійке враження, що роботодавці зацікавлені у продовженні співпраці й надалі будуть підтримувати тісні зв'язки. Також на рівні університету залучення роботодавців до процесу перегляду здійснюється згідно положення про організацію опитування стейкхолдерів щодо якості освіти і освітньої діяльності Національного університету «Чернігівська політехніка» <https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-yakist-stakehod.pdf>. Додатково запроваджено і розроблено Google-форму зворотного зв'язку https://poll.stu.cn.ua/poll_employers . За рахунок цього отримано певні рекомендації від роботодавців щодо вдосконалення окремих складових певних освітніх програм (<https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/protokol-yak1.pdf>). Результати обговорені на засіданні ради з якості НУ «Чернігівська політехніка» (протокол №1 від 06.10.20 р.).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Така практика частково існує, але тільки як результат міжособистісного спілкування випускників та НПП кафедри, що було з'ясовано під час зустрічі з НПП та випускниками. На сайті представлено інформацію про можливість працевлаштування випускників (<https://robota-chntu.stu.cn.ua/practice/>), з деякими з них експертна група мала зустріч. Однак, висвітлена на сайті інформація щодо працевлаштування випускників не є повною.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Експертною групою підтверджено, що періодично відбувається моніторинг задоволеності здобувачами ВО ОП, останнім результатом такого моніторингу стала зміна процедури запису на вибіркові дисципліни (відмова від паперової форми запису та використання системи дистанційного навчання Moodle). В ЗВО діє Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в Національному університеті «Чернігівська політехніка» від 31.08.2020 р. <https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/nzop/p-yakist-vnutrsist.pdf>, яке є науково-теоретичним, методологічним документом, що визначає політику, цілі та завдання, структуру, основні принципи, зміст процесів і заходів щодо функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Одним з елементів організаційної структури цієї системи є відділ забезпечення якості освіти, який здійснює моніторинг якості вищої освіти та забезпечує відкритість отриманих результатів. В ході зустрічі з стейкхолдерами було зазначено, що студенти можуть звернутись до куратора групи для внесення пропозицій щодо виявлених недоліків, їх усунення та безпосередньо через студентське самоврядування, представники якого беруть участь у засіданнях випускової кафедри.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП проходить первинну акредитацію.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В університеті, інституті та на випусковій кафедрі сформовано професійну, комфортну та доброзичливу атмосферу, яка сприяє не лише розвитку ОП, а й розвитку здобувачів ВО в професійному плані. Впродовж зустрічей з керівництвом ЗВО, викладачами, здобувачами ВО, випускниками та роботодавцями експертна група мала можливість в цьому переконатися.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Загальна політика щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у ЗВО врегульована університетськими положеннями. Відповідні процедури та політики сприймаються як корисні та належні усіма членами академічної спільноти. Адміністрація ЗВО та розробники освітньої програми під час візиту експертної групи виявили позитивне ставлення до висловлених рекомендацій. Здобувачі вищої освіти через орган студентського самоврядування (студентську раду) залучаються до процедур внутрішнього забезпечення якості та перегляду ОП. В університеті організуються опитування, результати яких обговорюють на засіданнях відповідних кафедр.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Система опитувань різних груп стейкхолдерів, створена у ЗВО, потребує вдосконалення в контексті оптимізації кількості опитувальників і врегулювання процедури врахування їхніх результатів. Рекомендуємо переглянути зміст та кількість анкет з метою виокремлення ключових запитань, аналіз відповідей на які стане передумовою для прийняття управлінських рішень. Відділу забезпечення якості вищої освіти та іншим відповідальним підрозділам варто продовжити удосконалення виробленої системи заходів з моніторингу якості освітньої діяльності. Розширити і систематизувати географію співпраці з роботодавцями, систематично залучати роботодавців до проведення майстер-класів, круглих столів, спілкування зі здобувачами ВО.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти потребує подальшого вдосконалення, експертною групою встановлено, що процедури і політики забезпечення якості належним чином приймаються всіма членами академічної спільноти ЗВО. Адміністрація ЗВО та розробники ОП демонструють бачення шляхів нормативного врегулювання зазначених процедур на інституційному рівні, а також безпосередньої їх реалізації під час моніторингу та перегляду ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Положення та нормативні документи, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу виставлено на сайті університету у вільному доступі. В якості недоліка зазначимо, що не завжди і не повністю здобувачі ВО ознайомлені з ними. Але текстові матеріали навчальних дисциплін і зміст практичних завдань доступні для здобувачів ВО за особистими профілями в системі Moodle. Під час зустрічей експертної групи з різними групами стейкхолдерів освітнього процесу було з'ясовано, що відповідні правила та процедури є зрозумілими та чіткими, позитивно сприймаються та послідовно виконуються всіма членами академічної спільноти.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Експертною групою підтверджено, що за посиланням на веб ресурсі випускової кафедри <https://tmd.stu.cn.ua/osvtnya-programa-187-2019.html> розміщено ОП з можливістю внесення змін та пропозицій зацікавленими сторонами.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Експертною групою підтверджено факт оприлюднення ОП у вільному доступі, вся необхідна інформація міститься на веб-сайті https://op.stu.cn.ua/view/total_view.php та сторінці кафедри <https://tmd.stu.cn.ua/osvtnya-programa-187-2019.html>. Інформація подана доступно. Спілкування з фокус-групами показало, що зовнішні та внутрішні стейкхолдери обізнані про те, де розміщена ОП і мають можливість перегляду за необхідності. В цьому експертна група переконалась під час онлайн-зустрічей. Також встановлено, що стейкхолдери обізнані про зміст, цілі та задачі ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Погоджені та затверджені нормативні документи розміщуються для загального доступу на порталі «Нормативна база» сайту НУ «ЧП» (<https://www.stu.cn.ua/staticpages/public-info/>), що дає можливість ознайомлюватись з ними всім учасникам навчального процесу. Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу врегульовані у відповідних нормативних документах ЗВО, які розміщено на сайті університету, а також відповідних загальноуніверситетських відділів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Сайт університету є зрозумілим для відвідувача, водночас варто удосконалити систему пошуку сайту, щоб збільшити інформаційну доступність. Необхідно доповнити сайт випускової кафедри в розділі "Склад кафедри" а саме: додати напрями досліджень НПП, за якими дисциплінами закріплені НПП, контактну інформацію та портретні фото НПП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом ОП відповідає вимогам Критерію 9. ЗВО забезпечує прозорість і доступність інформації щодо освітнього процесу, ОП оприлюднена, реалізовано її обговорення шляхом анкетування. Однак експертна група рекомендує переглянути структуру подання інформації на сайті кафедри, зокрема доповнити сайт випускової кафедри в розділі "Склад кафедри".

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Маєвський Володимир Олександрович

Члени експертної групи

Гасій Григорій Михайлович

Ломага Василь Васильович